

Helsedirektoratet

postmottak@helsedir.no

Deres ref.:

Vår ref: 21/20230

Dato 30.09.2021

Høring: Veileder til utredningsinstruksen på folkehelseområde

Vi viser til Helsedirektoratets høring av 29. juni 2021 om *forslag til veileder for utredningsinstruksen på folkehelseområdet*. Der høringen gjelder en temaspesifikk veileder til Instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen). Veilederen omhandler vurdering av virkninger på befolkningens helse og livskvalitet, samt hvordan vurderingen kan inkluderes og verdsettes økonomisk i samfunnsøkonomiske analyser.

LMI ønsker med dette å gi innspill til høringen. Vi mener det er positivt at veilederen til utredningsinstruksen på folkehelseområdet inkluderer en rekke helseøkonomiske begrepsavklaringer.

Sammenstillingen av veilederen gir et oversiktlig helhetsbilde innen folkehelseområdet og de utfordringene dette området står ovenfor i slike analyser. For de etatene som er forpliktet å følge utredningsinstruksen er det viktig med transparens i hele vurderingsprosessen før intervensjoner/tiltak iverksettes. Presisering rundt bruken av kvalitetsjusterte leveår (QALY) som et av utfallsmålene i ulike samfunnsøkonomiske analyser (i tråd med andre veiledere) er noe LMI imøteser. Presiseringen om verdien av bruk av QALY i veilederen vil potensielt muliggjøre sammenligninger av ulike intervensjoner og folkehelse tiltak.

Gjennom pandemien har man konkret sett behovet for større samfunnsøkonomiske analyser som omfatter multiple etater hvor folkehelse, samfunnsøkonomiske konsekvenser av tapt produktivitet og preventive tiltak slik som vaksiner alle inngår i samme utredning (Holden-utvalget). LMI mener basert på dette og fremtidige lignende problemstillinger at det er positivt at veilederen konkretiserer og eksemplifiserer disse områdene slik at forutsetningene for avgjørelsene som tas blir transparente og sammenlignbare.

LMI har ingen innvendinger mot veilederen slik den er utformet. Som legemiddelindustri og en del av helsenæringen anser vi det som positivt at også helseøkonomisk terminologi standardiseres i disse analysene. Dette vil være på lik linje med andre helseintervensjoner som medisinsk teknisk utstyr og legemiddelområdet.

Vi ønsker samtidig løfte frem vaksiner som en del av folkehelseområdet og en intervensjon som på mange måter skiller seg fra legemiddelområdet. Vaksiner (slik vi kjenner de i dag) har preventiv effekt både på individ og befolkningsnivå. Ofte er det slik at effekten av vaksinene ser en mange talls år frem i tid. Slik helseøkonomiske vurderinger for vaksiner i dag er lagt opp, vil diskontering av kostnader og helseeffekter i mange tilfeller «spise opp» de helseeffektene (antall sykdomstilfeller unngått, forebygging av senkomplikasjoner etc.) man oppnår i fremtiden. Vaksiner har en viktig plass innen folkehelseområdet og en bredere samfunnsøkonomisk analyse og debatt rundt vaksinasjon

som forebyggende folkehelseiltak er ønskelig. Ved vaksinasjon av en frisk befolkning for å forebygge sykdom hos individet og for å oppnå flokkimmunitet i befolkningen, vil det kunne argumenteres for at det er behov for å inkludere samfunnsøkonomiske perspektiver, slik som tap av produktivitet og diskusjon rundt diskontering av helseeffekter som oppnås så langt som 100 år frem i tid.